

УПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОСВІТНИМИ ПРОЕКТАМИ ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ УЧНІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ

В. Киричук

Соціальна проблема держави і суспільства характеризується нецілеспрямованою роботою з учнями (ідеться про соціально-психологічну підтримку тощо), яка потребує перегляду та підтримки на рівні держави і соціального середовища.

Актуальною залишається проблема цілеспрямованого, усвідомленого підходу до визначення навчально-виховної стратегії й тактики, реалізація яких можлива за умови входження національної системи освіти до європейського соціально-культурного простору завдяки збагаченню традиційних та інноваційних моделей організації освітнього процесу.

Реалізація в закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО) України гуманістичної педагогіки співробітництва, партнерства, співтворчості передбачає перехід від навчально-дисциплінарної моделі організації педагогічного процесу до моделі особистісно-розвивальної, за якої кожна особистість учня розглядається як творча індивідуальність.

Особистісно-розвивальний підхід потребує створення інноваційної цілісної освітньої системи для ЗЗСО, що забезпечить повноцінний розвиток кожної особистості учня відповідно до мети, визначеної у Законі України «Про освіту».

На сучасному етапі розвитку системи освіти на зміну окремим безсистемним методикам, що використовуються в повсякденній практиці педагогічних колективів, повинні прийти освітні системи з широким використанням сучасних інформаційно-комунікативних технологій.

Сьогодні проектування розглядається як особливий вид діяльності, що охоплює всі ланки соціального організму, зокрема систему освіти.

Багатий досвід роботи (директором школи, інспектором обласного управління освіти, головою обласної психолого-педагогічної консультації Київської області, директором обласного центру практичної психології Київщини, державним управлінцем міністерства сім'ї і молоді, завідувачем відділу проектування розвитку обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України) в різних освітянських структурах дав можливість авторові, доцентіві кафедри психології управління ЦППО ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, створити цілісну си-

стему управління проектами особистісного розвитку учня ЗЗСО та комп'ютеризувати її на хмарному сервісі «Універсал-онлайн».

Освітня система та сервіс створювалися на основі сучасних фундаментальних психолого-педагогічних досліджень вітчизняних та зарубіжних учених, що використовують проектний менеджмент.

Система управління проектами особистісного розвитку учня закладу загальної середньої освіти передбачає визначення діяльності педагога, учня, батьків у їхній взаємодії, тобто проектування особистісної розвивальної взаємодії всіх учасників освітнього процесу. Вона складається із взаємопов'язаних психолого-педагогічних технологій, які забезпечують послідовність освітнього процесу ЗЗСО і розкривають цілісний характер взаємодії всіх учасників, залежно від поставлених цілей і завдань конкретного закладу системи освіти та завдань особистісного розвитку кожного учня.

На практиці ця освітня система містить дев'ять психолого-педагогічних технологій, які тісно поєднані з іншими сучасними інформаційними системами, що дає змогу здійснювати управління проектами особистісного розвитку учня на рівні суб'єкт-суб'єктної взаємодії всіх учасників освітнього процесу:

1. Цілепокладальний блок:

- комплексна психолого-педагогічна діагностика особистісного розвитку учня;
- системний *аналіз* та прогнозування особистісного розвитку учня;
- *конструювання* завдань закладу та завдань особистісного розвитку учнів.

2. Проектувальний блок:

- *програмування* предметно-орієнтованого змісту в навчальних і виховних програмах;
- *моделювання* сюжетної лінії навчальних і виховних проектів з проблемно-цільовим змістом;
- *планування* реалізації проектів з особистісно орієнтованим змістом.

3. Розвивальний блок:

- *створення* сценаріїв уроків і виховних заходів з особистісно-розвивальним змістом;
- *реалізація* освітнього змісту та визначення ефективності роботи педагогічних працівників;

• *моніторинг особистісного розвитку учня, класних колективів та закладу освіти.*

Вищенаведені психолого-педагогічні технології цілісної освітньої системи комп'ютеризовано та реалізовано в хмарному сервісі «Універсал-онлайн».

Концепція впровадження освітньої системи управління проектами особистісного розвитку учня ЗЗСО на сервісі «Універсал-онлайн»

Проблеми, на розв'язання яких спрямовано впровадження. У Національній доктрині розвитку освіти в Україні відзначається необхідність розвитку особистості як творця, проектувальника власного життя, свідомого громадянина. Проектний підхід в освіті визначається як інноваційний та актуальний; проектування педагогічних систем, процесів та технологій визначається як одне з пріоритетних завдань Нової школи.

Педагогічне проектування особистісного та соціального розвитку учнів засобами проектування освітнього процесу відкриває нові можливості для особистісно орієнтованої освіти учнівської молоді. Використання хмарного сервісу «Універсал-онлайн» у практичній діяльності педагогічних колективів ЗЗСО допомагає враховувати актуальні освітні потреби, а саме:

- реалізовувати в практичній діяльності принципи проектного, компетентнісного, особистісно-розвивального підходів до освіти учнів;
- проектувати, моделювати та планувати особистісно орієнтований та особистісно-розвивальний змісти освіти;
- формувати та розвивати базові компетентності учнів;
- упроваджувати інформаційно-комунікаційні технології в практику роботи педагогічних колективів ЗЗСО.

Головною перевагою використання хмарного-сервісу «Універсал-онлайн» є проведення комплексної психолого-педагогічної діагностики учнів, класних керівників та батьків у онлайн-режимі, чітке цілепокладання роботи, створення освітніх проектів на реалізацію конкретних завдань, планування реалізації проектів з урахуванням особистісних проблем та потенційних можливостей особистісного розвитку всіх учнів ЗЗСО.

Це надає можливість позбутися в планах роботи ЗЗСО, класних керівників, практичних психологів од-

норазових безсистемних виховних і коригувальних заходів, які, як правило, не спрямовані на особистісний розвиток учня, систематизувати освітню діяльність в цілісну психолого-педагогічну систему, спрямовану на отримання конкретного позитивного результату.

За допомогою сервісу адміністрація, педагоги, психологічна служба, медична служба, батьки учнів мають можливість:

- проводити комплексну діагностику особистісного розвитку учнів в онлайн-режимі;
- аналізувати та прогнозувати особистісний розвиток учнів у системі моніторингу;
- конструювати актуальні завдання ЗЗСО та завдання особистісного розвитку учнів у класних колективах;
- використовувати банки навчальних, виховних програм і демонстраційних проектів, що знаходяться в хмарному сервісі;
- створювати системно-комплексні, проектно-модульні, календарні плани за підрозділами закладу, психологічної служби, класних керівників, учителів-предметників;
- створювати в навчальних і виховних сценаріях особистісно орієнтований та особистісно-розвивальний змісти;
- надавати в онлайн-режимі рекомендації з особистісного розвитку вихованців усім учасникам освітнього процесу: педагогам, практичним психологам, класним керівникам, соціальним педагогам, батькам, медичним працівникам, учням;
- відслідковувати динаміку особистісного розвитку учнів у соціальній, фізичній, психічній та духовній сферах;
- здійснювати моніторинг розвитку учнів у різних типах закладів загальної середньої освіти України за окремими регіонами, районами, містами, ОТГ тощо.

Упровадження цієї системи допоможе підвищити якість організації освітнього процесу загалом та рівень кваліфікації педагогів з проблем управління процесом проектування особистісного розвитку учня.

Загальною *метою* впровадження цілісної системи є формування якісно нового рівня організації особистісно орієнтованої розвивальної освіти України через застосування в практиці роботи ЗЗСО хмарного сервісу «Універсал-онлайн».

Ціль упровадження: організація та управління освітнім процесом у ЗЗСО, що спрямований на всебічний гармонійний особистісний розвиток кожного учня.

Основні завдання впровадження:

1. Сприяти оволодінню педагогічними колективами діагностичними методиками комплексної діагностики особистісного розвитку учня, основами системно-комплексного аналізу проблем та потенційних можливостей розвитку особистості.

2. Організувати діяльність закладів з урахуванням особливостей розвитку й індивідуальних потреб учнів та педагогів завдяки управлінню проектами особистісного розвитку в освітньому процесі.

3. Створити умови для теоретико-практичного оволодіння вчителями та психологами закладу технологіями проєктування та реалізації особистісно-розвивального освітнього змісту на уроках та в позаурочний час.

4. Налаштувати дієву співпрацю ЗЗСО, що працюють у системі психолого-педагогічного проєктування, з метою поширення досвіду з упровадження інноваційних технологій, що стосується особистісного розвитку учнів.

5. Забезпечити науково-методичний супровід педагогічних колективів, що використовують хмарний сервіс «Універсал-онлайн».

Суб'єкти спільної діяльності. Суб'єктами спільної діяльності з упровадження системи управління проектами особистісного розвитку учня ЗЗСО з використанням хмарного сервісу «Універсал-онлайн» є:

- Міністерство освіти і науки України;
- Національна академія педагогічних наук України;
- ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України;
- регіональні та обласні управління освіти і науки України;
- заклади загальної середньої освіти України.

Методологічні засади, підходи, принципи, критерії реалізації впровадження системи. Теоретико-методологічну основу організації та реалізації впровадження становлять: Закони України «Про освіту», «Про загальну середню освіту»; Національна доктрина розвитку освіти; Указ Президента України «Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні» від 30 вересня 2010 року № 926; Національна програма виховання «Основні орієнтири виховання учнів 1–11 класів загальноосвітніх закладів України»; наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 01.04.2011 року № 302 «Про заходи щодо впровадження електронного навчального контенту».

Зasadничі принципи:

• Принцип людських пріоритетів – встановлення суб'єкт-суб'єктних стосунків між учасниками освітньої діяльності. Принцип орієнтує на особистість учасника спільної діяльності (учасника підсистеми, процесу або ситуації). Дотримання принципу системного планування, при якому враховуються потреби, можливості, бажання учасників освітнього процесу. Діяльність будується на партнерських, гуманних основах.

• Принцип саморозвитку – побудова динамічних, гнучких систем, процесів або ситуацій, які можуть змінюватися, перебудовуватися, спрощуватися або ускладнюватися.

• Принцип повноти та цільності передбачає забезпечення реалізації системи вимог до функціонування спроектованої системи, встановлення взаємозв'язку між компонентами системи й етапами проєктування та реалізації.

• Принцип зворотного зв'язку передбачає моніторинг функціонування системи на практиці.

Принципи впровадження хмарного сервісу «Універсал-онлайн».

Колективне використання ресурсів. Кожен учасник упровадження під час укладання угоди про співпрацю визначає, які ресурси та послуги він надає для спільного використання й отримує від інших учасників.

Індивідуальні цілі учасників упровадження. Кожен учасник упровадження може розробляти та реалізовувати власні програми і проєкти. Організатори гарантують надання демо-версій програм і демонстраційних проєктів, проєктно-модульних планів навчального закладу, навчально-виховних, коригувальних та навчальних сценаріїв уроків, заходів для загального користування.

Авторське право. Організатори та всі учасники зобов'язуються дотримуватися законодавства про авторські права. Усі права, надані та розроблені під час роботи в хмарному сервісі «Універсал-онлайн» як цілісній освітній системі, є об'єктами інтелектуальної власності і належать авторам.

Оцінювання й узагальнення результатів упровадження.

• Кількісний та якісний аналізи, системний аналіз оцінювання впровадження цілісної системи та хмарного сервісу.

• Аналіз результатів діяльності закладів з питань особистісного розвитку учнів через моніторинг резуль-

татів освітнього процесу з використанням електронного програмного контенту.

- Порівняння результатів запровадження з поставленими метою та основними завданнями.

- Підготовка до видання посібників, методичних рекомендацій щодо впровадження та використання системи й сервісу проектного управління освітнім процесом.

Управління впровадженням.

Управління впровадженням системи управління проектами особистісного розвитку учня за допомогою хмарного сервісу «Універсал-онлайн» здійснює кафедра психології управління ЦППО ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України за сприяння Міністерства освіти і науки України.